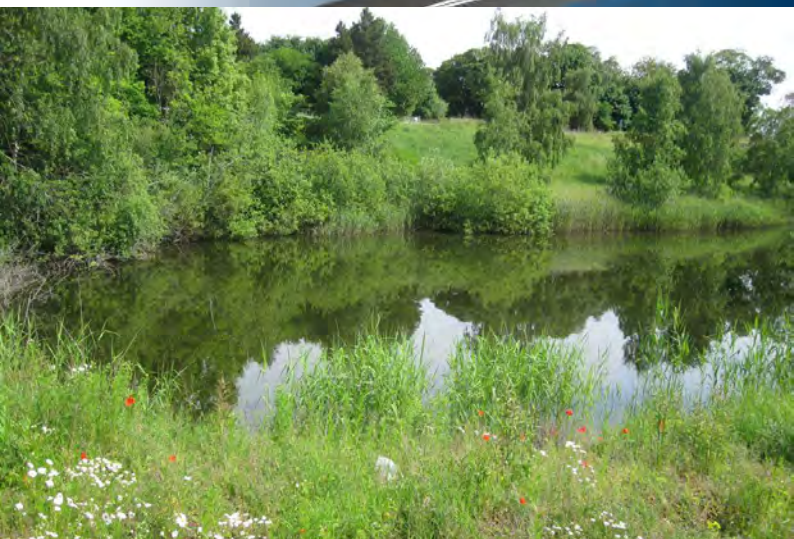

Sammenfattende redegørelse for miljøhensyn for RÅSTOFPLAN 2025

Indholdsfortegnelse

Indhold	3
Indledning	4
Miljøhensyn i Råstofplan 2025	6
Miljørapporten og udtalelser fra offentlighedsfasen	7
Statslige interesser	9
SGAV - Landskabelige værdier	10
Vejdirektoratet	13
Trafikstyrelsen - Hensynet til flyvesikkerheden	14
SGAV - natur	15
Borgere og øvrige interessenter	16
Arkæologiske interesser	17
Infrastruktur - eltransmissionsledninger	18
Natur- og kulturværdier i Lystrup Syd	19
Bilag IV-arter i D2 Sundbylille	20
Grundvandsinteresser	22
Miljøpåvirkninger ved indvinding tæt på beboelse	23
Ændringer i råstofplanen efter høring	24
Alternativer	34
Overvågning	39

Sammenfattende redegørelse

Indledning

Regionsrådet skal hvert fjerde år gennemgå råstofplanen for at vurdere, om der er behov for justering eller revision, jf. råstoflovens § 6a, stk. 7. Beslutning om revision træffes på baggrund af en redegørelse i forhold til den gældende råstofplan og forsyningssituationen i regionen. Regionsrådet traf på deres møde den 16. april 2024 beslutning om, at råstofplanen skulle revideres.

I perioden 26. marts - 21. maj 2024 indkaldte Region Hovedstaden ideer og forslag til Råstofplan 2025 fra offentligheden, myndigheder mv. Herefter udarbejdede Region Hovedstaden først "*Afgrænsningsnotat for miljørapport for forslag til Råstofplan 2025*" og sidenhen "*Forslag til Råstofplan 2025*" med tilhørende "*Miljørapport for forslag til Råstofplan 2025*".

Regionen Hovedstaden har vurderet, at revisionen af råstofplanen er omfattet af § 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (miljøvurderingsloven, LBK nr 4 af 03/01/2023), og at der skal udarbejdes en miljørapport, der vurderer den sandsynlige væsentlige påvirkning af miljøet ved planens gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens mål og geografiske anvendelsesområde.

Miljøvurderingslovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau, og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer ved, at der gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Formålet med miljøvurderingen er, at der under inddragelse af offentligheden, tages hensyn til råstofplanens sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. Når regionen skal gennemføre miljøvurderingen af en råstofplan, skal der udarbejdes en miljørapport, der omhandler oplysninger, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4. Miljørapporten omfatter særligt miljøvurdering af planen på det overordnede niveau og af de konkrete grave- og interesseområder, der har været foreslået.

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, at regionen skal udarbejde en sammenfattende redegørelse, ved den endelige vedtagelse af råstofplanen. Denne skal redegøre for:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i Råstofplan 2025
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i

betragtning

- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan - Råstofplan 2025 - er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet, Råstofplan 2025 vil afstedkomme

Regionen skal ikke nødvendigvis følge anbefalingerne i de enkelte høringssvar, men den endelige vedtagelse af råstofplanen skal ske på grundlag af både miljørapporten og høringssvarene.

Forslag til Råstofplan 2025 med tilhørende miljørapport var i offentlig høring fra den 15. Maj til 31. Juli 2025. I denne periode kunne alle fremkomme med synspunkter, bemærkninger og indsigelser til den fremlagte råstofplan. Som følge af bl.a. den offentlige høring samt regionens samlede afvejning efter råstoflovens § 3 har Region Hovedstaden foretaget ændringer i forslag til Råstofplan 2025.

Hvordan er miljøhensyn integreret i Råstofplan 2025

"Miljørapport forslag til Råstofplan 2025" ([link til miljørapporten](#)) udgør sammen med afgrænsningsnotatet ([link til afgrænsningsnotat](#)) og den sammenfattende redegørelse for miljøhensyn, den samlede miljøvurdering af Råstofplan 2025. Vurderingen af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet er foretaget på grundlag af de oplysninger, der er nævnt i bilag 4 til miljøvurderingsloven. Råstofplanen er udarbejdet parallelt med den gennemførte miljøvurdering. Som led i planlægningen er der foretaget en afvejning efter råstoflovens § 3 på baggrund af miljøvurderingen. De interesser, der skal afvejes i forhold til råstofloven, er indeholdt i de emner, der skal behandles efter miljøvurderingsloven. I miljøvurderingen af de konkrete arealudlæg er oplysningerne nævnt i bilag 4 beskrevet i det omfang, de har betydning i forbindelse med vurderingen af de særskilte udlæg.

Ved udvælgelsen af hvilke områder, der udlægges som grave- og interesseområder, er miljøpåvirkningen overordnet set inddraget, såvel som den lokale miljøpåvirkning af det enkelte udlæg. Der er således foretaget en afvejning efter §3 på både det overordnede niveau og på det konkrete område, se afsnittet § 3 afvejning i Råstofplan 2025 ([link til § 3-afvejningen](#)).

Der er foretaget reduktioner af graveområder og interesseområder i forhold til den hidtil gældende råstofplan (Råstofplan 2012), enten fordi arealerne er færdiggravede og godkendt efterbehandlede, eller fordi ny geologisk kortlægning har vist, at der ikke var en erhvervsmæssig interessant ressource på arealet. Disse ændringer er oplistet i særlige afsnit i miljøvurderingen, og påvirkningen af miljøet er vurderet.

Regionen har desuden miljøvurderet eksisterende graveområde fra 2012-planen, hvor der ikke har været givet tilladelse til råstofindvinding siden udlægget og her ligeledes foretaget en afvejning efter § 3 i råstofloven i forhold til om arealerne skulle videreføres i Råstofplan 2025.

Hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning

I høringsperioden fra 15 maj - 31 juli har Region hovedstaden modtaget 159 høringssvar og udtalelser fra offentligheden, foreninger og andre myndigheder. Alle indkommende høringssvar og regionens besvarelse af disse fremgår af høringsnotatet, der kan tilgås via dette [link](#), medmindre høringssvaret indeholder personfølsomme oplysninger. Alle høringssvar er indgået i den politiske behandling af den endelige vedtagelse af Råstofplan 2025.

Fra andre myndigheder er der indkommet høringssvar fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), Vejdirektoratet, Slots- og Kulturstyrelsen og Region Sjælland.

Der er indkommet 8 høringssvar fra følgende kommuner: Frederikssund, Hillerød, Høje Taastrup, Gribskov, Egedal, Halsnæs, Fredensborg og Ishøj.

Derudover er der indkommet høringssvar fra 1 museum, samt 8 høringsvar fra organisationer og foreninger (GEUS, HOFOR, Energinet, Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov Spildevand A/S). De resterende 139 høringssvar er fra privatpersoner, borgerforeninger, private virksomheder, samt råstofindvindere og lodsejere.

På baggrund af bemærkningerne fra den offentlige høring, møder med staten, samt regionens samlede afvejning efter råstoflovens § 3 har regionen foretaget ændringer i nogle af de råstofgraveområder, der var beskrevet i forslag til Råstofplan 2025. Ændringerne omfatter generelt enten reduktioner i arealet af de udlagte råstofgraveområder eller ændringer af de forudsætninger som området er udlagt med. Derudover er der foretaget mindre rettelser i retningslinjerne i Råstofplan 2025. Disse rettelser, suppleringer og ændringer er beskrevet i afsnit 4.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 27. juni 2025 afgjort sager vedrørende klager over Region Sjællands Råstofplan 2020. Klagenævnet har konkret forholdt sig til retningslinjerne i Region Sjællands råstofplan. Klagenævnets afgørelse betyder, at Region Hovedstadens retningslinje om kontinuitet i råstofgravning udgår som retningslinje.

Klagenævnet har truffet afgørelse om, at Region Sjællands retningslinje om nærhedszone til naboerne, der angiver en specifik meterafstand til de nærmeste naboer, er tilladt. Administrationen har derfor ændret retningslinje 8 om indvinding nær bygninger og samlet bebyggelse, så ordlyden bliver tilsvarende Region Sjællands retningslinje.

Ændringerne, der er foretaget efter høringsperioden, omfatter ikke yderligere udlæg af råstofgrave- eller interesseområder eller udvidelser af områder fremlagt i forslag til Råstofplan 2025.

Statslige interesser

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) koordinerer det statslige tilsyn med råstofplanlægningen. I det følgende gennemgås de tilføjelser til miljøvurderingen Statens bemærkninger til miljørapporten har givet anledning til.

SGAV - Landskabelige værdier

Kvistgård udvidelsen

I forbindelse med udarbejdelse af miljørapporten for Kvistgård udvidelsen er der udarbejdet en analyse af det eksisterende landskab, med udvalgte udsigtspunkter over det berørte område - se den fulde rapport her: [link](#)

De udpegede landskabsværdier, som de vurderede områder ligger inden for, knytter sig til karakteren af det varierende landskab med overvejende aflukkede landskabsrum med skovbryn i kanten af markerne. Lokalt knytter de landskabelige værdier sig til de aflukkede lavbundsarealer med moser syd for de vurderede områder. Råstofindvinding i udvidelsen vil udgøre en meget lokal men irreversibel påvirkning af de udpegede landskabsværdier. Synligheden vurderes generelt at være helt eller næsten helt begrænset af landskabets bevoksning fra det øvrige, omgivende landskab.

Lystrup Syd

I forbindelse med udarbejdelse af miljørapporten for Lystrup Syd udvidelsen er der udarbejdet en analyse af det eksisterende landskab, med udvalgte udsigtspunkter over det berørte område - se den fulde rapport her: [link](#)

De udpegede geologiske værdier knytter sig til den nationale geologiske interesse tunneldalssystem. Tunneldalslandskabet er registreret i den sydligste del af arealet. Arealet ligger i udkanten af det bevaringsværdige tunneldalssystem, hvor de væsentlige interesser ligger i den centrale del af udpegningen omkring søerne Buresø og Bastrup Sø og byerne Slagslunde og Ganløse. Påvirkningen af de værdier, der ligger til grund for udpegningen er lille set i forhold til størrelsen af området med geologiske interesser.

Den nordlige del af Lystrup Syd ligger inden for, det bevaringsværdige landskab "Uvelse-Hillerød landbrugslandskaber" og knytter sig til karakteren, der består af de større landbrugsjorde med lange kig mod nord og øst. Råstofindvinding vil påvirke oplevelsen af et intensivt dyrket landskab med store marker væsentligt. Efter endt indvinding vil området i

højere grad udgøres af ekstensivt drevet jord eller egentlige næringsfattige naturarealer på et areal med skrænter og eventuelt en gravesø i den sydvestlige halvdel af området.

De udpegede landskabsværdier i den sydlige del knytter sig til Slangerup tunnellandskab. Den landskabelige visuelle fortælling for den sydlige del af Lystrup Syd består af strukturerede gennemgående beplantninger, der på sin vis indelukker området. Der er en mindre tilknytning for den sydlige del af Lystrup Syd til det karaktergivende landskab, Slangerup Tunneldale, hvilket gør at den visuelle fortælling vil blive mindre påvirket.

Det bemærkes, at i forbindelse med høringsperioden har regionen revurderet §3 vejningen, blandt andet pba. høringssvar vedr. §3 sø, kulturarv og hensyn til bilag IV arter samt råstofkvaliteten. Derfor er området yderligere afgrænset.

Kyndby Udvidelse

I forbindelse med udarbejdelse af miljørapporten for Kyndby Udvidelse er der udarbejdet en analyse af det eksisterende landskab, som særligt knytter sig til det kystnære landskab ved Isefjord og bakkedraget Røglerne - se den fulde rapport her: [link](#)

De udpegede landskabsværdier, som de vurderede områder ligger inden for, knytter sig i høj grad til det storbakkedes terræns relation til Isefjord og langs kysten. Størstedelen af det vurderede område ligger tilbagetrukket og afskærmet fra Isefjord, mens den nordlige og særligt den nordøstlige del har en klar relation til kyslandskabet.

For at sikre de landskabelige værdier er graveområdet tilpasset i den nordlige del. I den resterende del af området vil råstofindvinding udgøre en meget lokal men irreversibel påvirkning af de udpegede landskabsværdier. Synligheden vurderes generelt at være helt eller næsten begrænset af bakkedraget Røglerne, der skaber en naturlig barriere mod kystlandskabet.

St. Havelse Udvidelse

I forbindelse med udarbejdelse af miljørapporten for St. Havelse Udvidelse er der udarbejdet en analyse af det eksisterende landskab, med udvalgte udsigtspunkter over det berørte område - se den fulde rapport

her: [link](#)

De udpegede landskabsværdier som St. Havelse Udvidelse ligger inden for, knytter sig dels til engstrækning på den hævede havbund langs Havelse Å mod syd. Endvidere knytter de udpegede landskabsværdier sig også til landsbyernes karakteristiske stjernestruktur. Mod nordøst er udpegningen af de landskabelige værdier knyttet til Strø Bjerge. Dermed er landskabsværdierne i høj grad knyttet til de værdier og sårbarheder, der også ligger til grund for det udpegede område som værdifuldt kulturmiljø og kulturhistorisk bevaringsværdi, men de knytter sig også til oplevelsen af landskabets rumlige visuelle kvaliteter, der er sårbar over for visuel påvirkning/forstyrrelse, der kan forstyrre de særlige udkig på tværs af landskabet.

Råstofindvinding medfører en irreversibel påvirkning af de udpegede landskabsværdier. Men regionen vurderer, at oplevelsen af udkiggene på tværs af landskabet kan bibeholdes på trods af råstofindvindingsaktiviteter. Det vil desuden være muligt at bevare oplevelsen af strukturerne fra udskiftningslandskabet ved bibeholdelse af det markante dige, der går igennem graveområdet. Samtidig er råstofressourcen beliggende i den centrale sydlige del af området, så påvirkningen op mod landsbyen ikke bliver særlig stor. Dermed vil oplevelsen af et landbrugslandskab, eventuelt ekstensivt afgræsset, mellem udskiftningsdiger og vejen blive bibeholdt.

Vejdirektoratet

Regionen skal fastlægge overordnede retningslinjer for råstofindvindingen, herunder udlæg af graveområder og råstofinteresseområder i råstofplanen. Dette gøres i henhold til råstoflovens § 5a, stk. 2, § 1, stk. 1, nr. 1 og § 3, på baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i regionen og de hensyn, der er nævnt i råstoflovens § 3. Et af de hensyn, der er nævnt i råstoflovens § 3, er infrastrukturanlæg.

Det er Vejdirektoratets opfattelse, at det skal fremgå af råstofplanen, at planen respekterer eksisterende overordnede infrastrukturanlæg og arealreservationer til sådanne anlæg, jf. brev af 18. december 2014 "Regionernes råstofplanlægning på land – Råstofplan 2016".

Det er en forudsætning for realisering af råstofindvinding, der berøres af Vejdirektoratets vejplaner, jf. vejlovens § 42, at regionen forud for meddelelse af tilladelse til råstofindvinding mv. hører Vejdirektoratet, der således får mulighed for, efter en konkret vurdering af det ansøgte, at nedlægge et midlertidigt forbud mod, at der meddeles af tilladelse til råstofindvinding mv.

Hensynet til Vejdirektoratets vejplaner kan varetages ved formulering af forudsætninger for de konkrete graveområder:

- D2 Sundbylille (inkl. udv)
- D9 Grønlien
- D10 Lille Rørbæk
- L2 Ledøje Vest
- L3 Hove Møllevej

Trafikstyrelsen - Hensynet til flyvesikkerheden

Interesseområdet J6 Stærkende og J5 udvidelsen af Hedeland ligger begge indenfor sikkerhedszonen på 13 km til Roskilde Lufthavn. Dannelsen af gravesøer udgør en alvorlig risiko for tiltrækning af fugle og dermed en alvorlig risiko for flyvesikkerheden. Antallet af søer, herunder gravesøer fra råstofindvindinger, er steget kraftigt siden 2021 indenfor 13 km zonen til Roskilde Lufthavn. Det samme gør sig gældende for antallet af bortskræmninger af arter, som er karakterarter for gravesøer, og hvor en kollision med de mindre fly, som udgør en stor del af trafikken på Roskilde Lufthavn, vil give en større risiko for havari end for de store kommercielle fly.

Hensynet til flyvesikkerheden skal varetages i forbindelse med konkrete ansøgninger om tilladelse til råstofindvinding i form af relevante vilkår til beskyttelse af flyvesikkerheden. Derfor indsættes en forudsætning herom i henholdsvis J6 Stærkende og J5 Hedeland.

SGAV - natur

Redegørelse/konklusion om påvirkning på Natura 2000-områder skal indarbejdes i den endelige vedtagne råstofplan.

Det skal fremgå af den endelige vedtagne råstofplan, at en konklusion om påvirkning af Natura 2000-områder omfatter alle Natura 2000-områder, herunder områder uden for regionen og ikke blot de, som vurderes at ligge nær de udlagte graveområder. En samlet redegørelse/konklusion for påvirkningen på fugle beskyttet af EU's fuglebeskyttelsesdirektivet samt arter på habitatdirektivets bilag IV bør indarbejdes i den endelige vedtagne råstofplan.

Borgere og øvrige interessenter

Arkæologiske interesser

J4 Kallerup Bakke

Der er arkæologiske interesser indenfor indvindingsområdet. En stor del af området har tidligere været aktivt invindingsområde, men på den nordvestlige del, indenfor matriklerne 1c, 1e, 1r, 1v, 1x og 8t, Vasby By, Sengeløse er der et større urørt område. Indenfor området er der tidligere udgravet et kult anlæg med knoglesamlinger fra bondestenalder, og endvidere fladmarksgrave fra bondestenalder og ældre jernalder (020211 sb. 50). Derudover er der tilsyneladende et tidligere urørt område på matrikel 3u Baldersbrønde By, Hedehusene helt mod øst. Imellem de to områder ligger en eksisterende fredet gravhøj, den eneste tilbage af en højgruppe på i alt mindst 9 gravhøje (020211 35-43). Desuden kendes der til andre fund af overpløjede oldtidshøje i nærheden (020211 sb. 30 & 020207 sb. 16). Der er derfor stor sandsynlighed for yderligere fortidsminder indenfor indvindingsområdet på de nævnte matrikler.

Der er opstillet en forudsætning for området med hensyn til arkæologiske interesser

J6 Stærkende

Der er arkæologiske interesser indenfor interesseområdet for råstofindvinding, idet det ligger i et landskab rigt på gravhøje. Indenfor en afstand af godt 1 km kendes til ikke mindre end 12 gravhøje, hvoraf 5 er bevarede til i dag og fredede. Derudover er der tidligere fremkommet en jordfæstegrav ved grusinvinding vest for interesseområdet (020508 sb. 10) (også nævnt ovenfor), samt med metaldetektor fundet flere dele af et bronzealdersværd syd for interesseområdet (020511 sb. 36), syd for Tune landevej, hvilket indikerer, at der har været flere gravhøje og gravpladser i området, og der er begrundet formodning om, at der kan findes overpløjede gravhøje, gravpladser og bopladser fra oldtiden indenfor interesseområdet.

Der er opstillet en forudsætning for området med hensyn til arkæologiske interesser

Infrastruktur - eltransmissionsledninger

Energinet konstaterer, at der indenfor følgende grave- og interesseområder:

- Stærkende
- Kvistgård Udvidelse
- D6 Kyndby
- Krogstrup

forefindes eksisterende eltransmissionsanlæg. Det bør fremgå af de relevante afsnit i råstofplanen og tilhørende kortbilag, at der er eltransmissionsanlæg indenfor nogle af de områder, som råstofplanen omfatter, således der allerede i forbindelse med planlægningen af råstofindvinding er fokus på, at tilstedeværelsen af eltransmissionsanlæggene skal respekteres.

Hensynet til eltransmissionsanlæg varetages ved formulering af forudsætninger for konkrete graveområder.

Natur- og kulturværdier i Lystrup Syd

Der findes et træbevokset område med gamle træer (over 70 år), som løber langs et tidligere jernbanetracé for Slangstrupbanen. Området fungerer som faunapassage og rummer muligvis også yngle- eller rasteområder for flagermus.

Derudover findes et vandhul eller moseområde i den sydlige del af graveområdet, der ikke på er registreret af kommunen, som beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er dog sandsynlighed for at vandhullet/mosen rummer beskyttede arter.

Bilag IV-arter i D2 Sundbylille

I miljørapporten for forslag til Råstofplan 2025 bliver det beskrevet, at et mindre skovareal og læhegn er forbundet til et moseareal, der ligger inden for det eksisterende graveområdet og en eksisterende tilladelse til råstofindvinding. Dette er vurderet at være yngle- og rasteområde for spidssnudet frø, da det udgør et sammenhængende naturområde med ynglevandhul og adgang til skjul og fouragering.

Efter yderligere undersøgelser har regionen konstateret, at der ikke var træer på de to arealer i perioden, hvor der blev foretaget kortlægningen og på tidspunktet for udarbejdelsen af miljørapporten.

Udpegningen af de potentielle levesteder inden for graveområdet, er blevet foretaget på baggrund af luftfotos fra før fældningen af træerne. Det kan ses på luftfotos fra 2023, at træerne er blevet fjernet inden for de arealer, der blev udpeget som levested for spidssnudet frø. Ud over fældning af træerne er al vegetation fjernet og overjorden er omlagt fuldstændig i forbindelse med fjernelse af træstubbe og -rødder. Arealet udgør herefter en del af de omkringliggende dyrkede marker, som ikke udgør potentielle levesteder for spidssnudet frø.

Forslag til håndtering af spidssnudet frø

Som det fremgår af redegørelsen foroven, er fældningen af træer og fjernelse af vegetation, blevet foretaget i overensstemmelse med gravetilladelsen og før arealerne blev udpeget som potentielle levesteder. Som det også fremgår af redegørelsen, kan udpegningen af de pågældende arealer som del af det potentielle levested for spidssnudet frø kun hænge sammen med, at udpegningen er foretaget på baggrund af luftfotos taget før fældningen af træerne.

Afværgeforanstaltninger ift. potentielle levesteder

Det vurderes ikke, at være relevant at anvende afværgeforanstaltninger ift. potentielle levesteder for spidssnudet frø. Det vurderes, at der kan udføres indvinding inden for graveområderne, uden at det medfører negative påvirkninger af levesteder for spidssnudet frø. De arealer, der ligger inden for graveområderne, og som blev udpeget som potentielle levesteder, vurderes efter foråret 2023 ikke længere at udgøre potentielle levesteder for spidssnudet frø.

Afværgeforanstaltninger ift. individer

Det vurderes, at forslaget til paddehegn fra miljørapporten er uhensigtsmæssigt bl.a. fordi det har fokus på at adskille det potentielle levested fra de omgivende arealer i stedet for fokus på, at holde spidssnudet frø ude af gravearealet.

Desuden går forslaget til paddehegn ind i områder som grusgraven ikke nødvendigvis kontrollerer samt på tværs af indkørslen til Hørup Skovvej 21, 3600 Frederikssund, hvilket kan medføre forskellige praktiske problemer.

Det anbefales i stedet, at der etableres paddehegn langs den nordvestlige del af graveområdet, der ligger ind mod det potentielle levested for spidssnudefrø med henblik på, at holde spidssnudet frø ud af graveområdet.

Grundvandsinteresser

J5 Hedeland og J6 Stærkende

De to råstofområder J5 Hedeland og J6 Stærkende ligger i et område, hvor der er en udbredt forurening med PFAS. For at håndtere den omfattende PFAS forurening i området, har Region Hovedstaden sammen med Region Sjælland og HOFOR indgået et formaliseret tværfagligt samarbejde (Tunhøj-samarbejdet) med områdets tre kommuner: Greve, Ishøj og Høje Taastrup. Tunhøjsamarbejdets medlemmer har med hver deres faglighed, bidraget til at oparbejde detaljeret viden om området, der med fordel kan inddrages for at sikre grundvandsressourcen under en eventuel råstofindvinding.

Med henblik på at sikre inddragelse af den oparbejdede viden i forbindelse med eventuelle tilladelser til råstofindvinding formuleres en forudsætning for områderne.

Retningslinje 7 Udnyttelsen af ressourcen under og over grundvandspejl

Retningslinjen præciseres med følgende indhold: *Pga. den korte transporttid til vandindvindingen bør der dog som udgangspunkt ikke udlægges graveområder i boringsnære beskyttelsesområder, da den naturlige beskyttelse af grundvandet påvirkes ved råstofgravning.*

Miljøpåvirkninger ved indvinding tæt på beboelse

Retningslinje 9 Indvinding nær bygninger og samlet bebyggelse

I retningslinjen bliver det præciseret, at indvinding inden for en nærhedszone på 100 m kan kræves gennemført indenfor en begrænset tidsperiode, det kunne f.eks. være et halvt år eller 2 år, afhængigt af miljøpåvirkningen i forhold til indvindingens karakter og intensitet.

B2 Ammendrup udvidelsen reduceres

For at reducere den miljømæssige påvirkning med eksempelvis støj og støv reduceres udvidelsen af B2 Ammendrup med 1,4 ha.

Ændringer i råstofplanen efter høring

De ændringer der er foretaget i Råstofplan 2025, på baggrund af høring af Forslag til Råstofplan 2025 i perioden 15 maj - 31 juli, samt regionens dialog med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), fremgår af de nedenstående afsnit.

4.1 Ændringer i udlæg af råstofgraveområder og råstofinteresseområder

Kommune	Område	Ændring	Begrundelse for ændring
Hillerød/Frederikssund	F5 Lystrup Syd	Graveområdets areal er reduceret og ressource-opgørelsen er som konsekvens heraf tilrettet.	Ændringen er foretaget på baggrund af flere indkommende <u>høringssvar fra borgere</u> samt en revurdering af råstofressourcen. Se også afsnittet om <u>Kultur- og Naturværdier i Lystrup Syd</u> .
Gribskov	B1 Ammendrup	Graveområdets areal er reduceret. Der er ingen ændring i ressource-opgørelsen for området, da en ny vurdering af geologien i området har vist at der ikke er en erhvervsmæssig interessant ressource i det udtagede areal.	Ændringen er foretaget på baggrund af flere indkomne <u>høringssvar fra borgere</u> samt en revurdering af råstofressourcen.
Frederikssund	D2 Sundbylille	Tilføjelse af forudsætning vedr. planlagte veje	Ændring foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Vejdirektoratet</u> . Se også afsnittet om <u>Statslige interesser - Vejdirektoratet</u> .
Frederikssund	D9 Grønlien	Tilføjelse af forudsætning vedr. planlagte veje	Ændring foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Vejdirektoratet</u> . Se også afsnittet om <u>Statslige interesser - Vejdirektoratet</u> .

Frederikssund	D10 Lille Rørbæk	Tilføjelse af forudsætning vedr. planlagte veje	Ændring foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Vejdirektoratet</u> . Se også afsnittet om <u>Statslige interesser - Vejdirektoratet</u> .
Frederikssund	D12 Krogstrup	Tilføjelse af forudsætning vedr. infrastrukturanlæg	Ændring foretaget på baggrund af høringssvar fra <u>Energinet</u>
Egedal	L2 Ledeøje Vest	Tilføjelse af forudsætning vedr. planlagte veje	Ændring foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Vejdirektoratet</u> . Se også afsnittet om <u>Statslige interesser - Vejdirektoratet</u> .
Egedal	L3 Hove Møllevej	Tilføjelse af forudsætning vedr. planlagte veje	Ændring foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Vejdirektoratet</u> . Se også afsnittet om <u>Statslige interesser - Vejdirektoratet</u> .
Høje Taastrup	J4 Kallerup Bakke	Tilføjelse af forudsætning vedr. arkæologiske værdier	Ændring foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Kroppedal Museum</u> . Se også afsnittet om <u>Arkæologiske interesser</u> .

Høje Taastrup	J5 Hedeland	1. Tilføjelse af forudsætning vedr. flyvesikkerhed 2. Tilføjelse af forudsætning vedr. varetagelse af grundvandsinteresser	1. Ændring vedr. flyvesikkerhed er foretaget efter dialog med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) - se også afsnittet <u>Statslige interesser - Trafikstyrelsen - Hensynet til flyvesikkerheden</u> 2. Ændring vedr. varetagelse af grundvandsinteresser er foretaget på baggrund af høringssvar fra <u>HOFOR</u> og <u>Høje Taastrup Kommune</u>. Se også afsnittet om <u>grundvandsinteresser</u>.
Høje Taastrup	J6 Stærkende	1. Tilføjelse af forudsætning vedr. infrastrukturanlæg 2. Tilføjelse af forudsætning vedr. flyvesikkerhed 3. Tilføjelse af forudsætning vedr. varetagelse af grundvandsinteresser 4. Tilføjelse af forudsætning vedr. arkæologiske interesser	

			1. Ændring vedr. forudsætning om infrastrukturanlæg er foretaget da Region er blevet opmærksom på af forudsætning ved en fejl manglede. 2. Ændring vedr. forudsætning om flyvesikkerhed er foretaget på baggrund af dialog med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) - se også afsnittet <u>Statslige interesser - Trafikstyrelsen - Hensynet til flyvesikkerheden</u> 3. Ændring vedr. varetagelse af grundvandsinteresser er foretaget på baggrund af høringssvar fra <u>HOFOR og Høje Taastrup Kommune.</u> Se også afsnittet om <u>grundvandsinteresser.</u> 4. Ændring vedr. forudsætningen om arkæologiske interesser er foretaget på baggrund af <u>høringssvar fra Kroppedal Museum.</u> Se også afsnittet om <u>Arkæologiske interesser.</u>
--	--	--	---

4.2 Ændringer i råstofplanens retningslinjer

På baggrund af egen gennemgang af retningslinjerne samt af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse angående klage over Regions Sjællands Råstofplan 2020 har Region Hovedstaden valgt at tilpasse retningslinjerne for Råstofplan 2025.

Retningslinje 6. Efterbehandlingsplan

Formuleringen af *Retningslinje 6. Efterbehandlingsplan* er i Råstofplan 2025 yderligere præciseret.

Retningslinjen lød i Forslag til Råstofplan 2025 således:

I forbindelse med, at der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer, skal der foreligge en godkendt plan for efterbehandling af råstofgraven, der indeholder hovedelementerne for efterbehandlingen. Efterbehandlingsplanen er en plan for, hvordan arealet skal udformes efter at råstofindvinding er ophørt.

Efterbehandlingsplanen udarbejdes af ansøger i samarbejde med lodsejer, indvinder, region og kommune.

Bemærkninger til retningslinje

Efterbehandlingsplanen skal understøtte statslige planer og være med til at sikre en hensigtsmæssig kommunal og regional udvikling af områderne, når råstofindvindingen er afsluttet.

Regionen skal i forbindelse med behandling af en ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer bl.a. fastsætte vilkår om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden. Regionen kan desuden på baggrund af en samlet vurdering af hensynene i lovens § 3 i tilladelsen fastsætte vilkår, der f.eks. varetager naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier. Kommunen er høringsberettiget med hensyn til efterbehandlingsvilkår.

Efterbehandling skal foretages løbende, og ikke afvente, at indvinding på hele det areal, som er omfattet af tilladelsen, er tilendebragt. Hvis regionen finder det begrundet, kan indvinderens sikkerhedsstillelse blive frigivet i takt med, at efterbehandlingen gennemføres.

Ved udarbejdelse af efterbehandlingsplaner kan der ikke forudsættes tilførsel af udefrakommende jord til råstofgraven, medmindre der foreligger en dispensation fra forbuddet i jordforureningslovens § 52.

I Råstofplan 2025 lyder retningslinjen nu således:

I forbindelse med, at der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer, skal der foreligge en godkendt plan for efterbehandling af råstofgraven, der indeholder hovedelementerne for efterbehandlingen. Efterbehandlingsplanen er en plan for, hvordan arealet skal udformes efter at råstofindvinding er ophørt.

Efterbehandlingsplanen udarbejdes af ansøger i samarbejde med lodsejer, indvinder, region og kommune.

Bemærkninger til retningslinje

Efterbehandlingsplanen skal understøtte statslige planer, kommunal arealplanlægning og være med til at sikre en hensigtsmæssig kommunal og regional udvikling af områderne, når råstofindvindingen er afsluttet.

Regionen kan ved godkendelsen af efterbehandlingsplanen og fastsættelsen af vilkår for efterbehandlingen lægge afgørende vægt på den kommunale planlægning for arealanvendelsen. Regionen kan på baggrund af en samlet vurdering af hensynene i lovens § 3 i tilladelsen fastsætte vilkår, der f.eks. varetager naturbeskyttelse og bevarelsen af landskabelige værdier. Kommunen er høringsberettiget med hensyn til efterbehandlingsvilkår.

Regionen skal i forbindelse med behandling af en ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer bl.a. fastsætte vilkår om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Efterbehandling skal foretages løbende, og ikke afvente, at indvinding på hele det areal, som er omfattet af tilladelsen, er tilendebragt. Hvis regionen finder det begrundet, kan indvinderens sikkerhedsstillelse blive frigivet i takt med, at efterbehandlingen gennemføres.

Ved udarbejdelse af efterbehandlingsplaner kan der ikke forudsættes tilførsel af udefrakommende jord til råstofgraven, medmindre der foreligger en dispensation fra forbuddet i jordforureningslovens § 52.

Retningslinje 7. Udnyttelsen af ressourcen under og over grundvandspejl

I retningslinje 7 er der tilføjet en linje i selve retningslinje på baggrund af et høringssvar fra HOFOR. Retningslinjen lød i Forslag til Råstofplan 2025 således: "*Råstofferne bør så vidt muligt udnyttes fuldt ud såvel over som under*

grundvandsspejlet, før området overgår til anden anvendelse, med mindre væsentlige forhold taler imod." Mens den i Råstofplan 2025 lyder således: "Råstofferne bør så vidt muligt udnyttes fuldt ud såvel over som under grundvandsspejlet, før området overgår til anden anvendelse, med mindre væsentlige forhold taler imod. Pga. den korte transporttid til vandindvindingen bør der dog som udgangspunkt ikke udlægges graveområder i boringsnære beskyttelsesområder, da den naturlige beskyttelse af grundvandet påvirkes ved råstofgravning."

Derudover er der under bemærkningerne til retningslinjen rettet i et enkelt afsnit fra: *Der kan som hovedregel ikke meddeles tilladelse til råstofindvinding inden for udlagte BNBO'er (boringsnære beskyttelsesområder til beskyttelse af grundvandet mod forurening), med mindre ansøger kan dokumentere, at råstofindvinding kan foregå uden risiko for grundvandskvaliteten. Til: Der kan som hovedregel ikke meddeles tilladelse til råstofindvinding inden for udlagte BNBO'er (boringsnære beskyttelsesområder), med mindre ansøger kan dokumentere, at råstofindvinding kan foregå uden risiko for grundvandskvaliteten.*

Retningslinje 8. Kontinuitet i indvinding.

Retningslinje 8. Kontinuitet i Indvinding i Forslag til Råstofplan 2025 er i Råstofplan 2025 fjernet. Regionen har valgt at fjerne denne retningslinje, da Miljø- og Fødevarerklagenævnet i deres afgørelse vedr. Region Sjællands Råstofplan 2020 har valgt at ophæve en tilsvarende retningslinje, med begrundelse i, at retningslinjen vedr. kontinuitet i indvindingen ikke lovligt kan fastsættes med hjemmel i råstoflovens § 5 a.

Retningslinje 9. Indvinding nær bygninger og samlet bebyggelse.

Formuleringen af *Retningslinje 9. Indvinding nær bygninger og samlet bebyggelse* i Forslag til Råstofplan 2025 er i Råstofplan 2025 ændret så den matcher Region Sjællands tilsvarende retningslinje, med en enkelt yderligere præcisering. Dette er gjort både for at få en mere konkret retningslinje og for at sikre ensretning med Regions Sjællands råstofplan frem mod sammenlægningen af de to regioner i 2027.

Retningslinjen lød i Forslag til Råstofplan 2025 således:

I forbindelse med råstofindvinding nær boligbebyggelse skal miljømæssige gener, som f.eks. støv og støj, begrænses mest muligt.

Bemærkninger til retningslinje

Råstofindvinding umiddelbart op ad beboelse kan opleves som en væsentlig påvirkning af ens hverdag. I takt med, at der indvindes stadig tættere på bebyggede områder i regionen, vil retningslinjen sætte fokus på miljøbeskyttelseshensyn, jf. § 3 i råstofloven, for eventuelle væsentlige miljømæssige gener som f.eks. støv og støj. Herved varetages de miljømæssige hensyn efter § 3, som indirekte varetager hensynet til naboer og lokalsamfundet.

Varetagelsen af de miljømæssige hensyn vil blive genstand for en konkret vurdering i de enkelte tilladelser. Formålet med retningslinjen er at sætte fokus på, at påvirkning fra støv og støj, som ofte vil være et miljømæssigt problem tæt på samlede bebyggelser, kan begrænses bl.a. afstands- og tidsmæssigt.

Regionen vil føre tilsyn med, at aktiviteten afsluttes i overensstemmelse med en eventuelt fastsat tidsbegrænsning. Der tages i sagsbehandlingen hensyn til, at der kan være behov for et større åbent areal ad gangen inden for det samlede tilladelsesområde til oplag af de materialer, som indvindes nær bygninger og samlet bebyggelse.

I Råstofplan 2025 lyder retningslinjen nu således:

Der kan stilles skærpede krav til indvindingens tilrettelæggelse og varighed inden for en nærhedszone på 100 m til beboelse med fast fundament.

Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til råstofindvinding eller tilknyttede aktiviteter nærmere end 25 m til beboelsesbygninger.

Bemærkninger til retningslinje

Råstofindvinding umiddelbart op til beboelse kan være en betydelig belastning for beboerne. Formålet med retningslinjen er, at denne belastning begrænses mest muligt ved at holde graveafstand og begrænse indvindingen tidsmæssigt.

Inden for en nærhedszone på 100 meter til beboelse med fast fundament kan det kræves, at indvindingen sker indenfor en begrænset tidsperiode, det kunne f.eks. være et halvt år eller 2 år, afhængigt af miljøpåvirkningen i forhold til indvindingens karakter og intensitet. Tidsperioden fastsættes i den konkrete gravetilladelse.

Indvinding indenfor nærhedszonen kan normalt ikke igangsættes uden særskilt orientering til regionen, som vil føre tilsyn med, at aktiviteten i nærhedszonen afsluttes i overensstemmelse med den fastsatte tidsbegrænsning.

For at indvinder vil kunne overholde en tidsbegrænset graveperiode, kan der være behov for at indvinde til et mellemdepot, f.eks. ved stagnerende afsætning i graveperioden. Der tages i sagsbehandlingen hensyn til, at der kan være behov for et større åbent graveareal inden for tilladelsesområdet til oplag af de materialer, som indvindes indenfor nærhedszonen.

Retningslinjen præciserer endvidere en respektafstand på 25 meter til beboelsesbygninger. Indenfor denne afstand kan der i udgangspunktet ikke gives tilladelse til råstofindvinding, medmindre der kan indgås aftale med berørte beboere om en kortere afstand. I langt de fleste tilfælde vil graveafstanden dog være større end 25 meter. Det skyldes at der skal være materialer til at efterbehandle til skråningsanlæg.

Regionen vil føre tilsyn med, at aktiviteten afsluttes i overensstemmelse med en eventuelt fastsat tidsbegrænsning. Der tages i sagsbehandlingen hensyn til, at der kan være behov for et større åbent areal ad gangen inden for det samlede tilladelsesområde til oplag af de materialer, som indvindes nær bygninger og samlet bebyggelse.

Opdatering af nummerering.

Da retningslinje 8 fra Forslag til Råstofplan 2025 er blevet slettet, er nummereringen af de efterfølgende retningslinjer i Råstofplan 2025 opdateret. Dvs. at f.eks. *Retningslinje 9. Indvinding nær bygninger og samlet bebyggelse* i Forslag til Råstofplan 2025, i Råstofplan 2025 nu er retningslinje 8.

4.3. Øvrige ændringer i råstofplanen.

Stavefejl og lign.
Konsekvensrettelse i teksten fra "Forslag til Råstofplan 2025" til "Råstofplan 2025"
Opdatering af kort i afsnittet Råstofområde - sammenlægning af områder ved udvidelser og ændringer af signatur fra forslag til vedtaget
Tilføjelse af manglende områder på listen over områder der tages ud af råstofplanen - i afsnittet "Grave- og interesseområder der udgår" under § 3 afvejningen.
Tilretning geologiske kort for D4 Lyngerup, areal mod nord manglede på kortet.

Opdatering af kort for A1 Bøtterup + Bøtterup udv. og D4 Lyngerup og Lyngerup udv. under § 3 afvejningen. Her fremgik der arealer som forkastet pga. miljøvurderingen, disse arealer var taget ud på grund af godkendt efterbehandling og er derfor fjernet fra kortene.
Kopi af Lystrup syd til Frederikssund kommune i både § 3 afvejning og Råstofområder - da området ligger i både Hillerød og Frederikssund kommuner.
Konsekvensrettelse så det er udtrykket "tilladelse til råstofindvinding" der anvendes.
Opdatering af kort på forsiden - indeholder nu kun de områder der er indeholdt i Råstofplan 2025.
Opdatering af zoom-bart oversigtskort over områder der tages ud af planen.
Opdatering af zoom-bare oversigtskort på kommune-niveau, under afsnittet Råstofområder.
Gennemgående tilretning af ressource-opgørelsen som konsekvens af ændringer i området F5 Lystrup Syd
Opdatering af information på forsiden
Arealet for A1 Bøtterup rettet så det nu er korrekt
Rettelse i årstal for flere graveområder.
Rettelser i forudsætninger for ler-områder. De stod rigtigt i § 3 afvejningen men forkert under Råstofområder. Dette er nu rettet så de er korrekte begge steder.
Områder der ikke udlægges er blevet fjernet fra § 3 afvejningen. Dette er gjort for at mindske forvirring, således at der ikke fremgår områder i planen som ikke udlægges - historikken kan genfindes i Forslag til Råstofplan 2025.
Afsnittet "Områder der forkastes på baggrund af afgrænsningsnotat" under §3 afvejningen er fjernet. Det er gjort for at mindske forvirring, således at der ikke fra fremgår områder i planen som ikke udlægges - historikken kan genfindes i Forslag til Råstofplan 2025.

Alternativer

Ifølge miljøvurderingsloven skal den sammenfattende redegørelse indeholde en beskrivelse af hvorfor den vedtagne plan - Råstofplan 2025 - er valgt fremfor andre rimelige alternativer der har været behandlet og fremfor reference-scenariet (tidligere kaldet 0-alternativet), som er den situation, hvor planen ikke gennemføres.

I dette tilfælde udgør reference-scenariet en videreførelse af Råstofplan 2012 uden vedtagelse af Råstofplan 2025. Dette betyder, at der ikke sker udvidelser, reduktioner eller udtagelser af råstofgraveområder, men der kan ske indvinding, færdiggravning og efterbehandling af de eksisterende graveområder, som Råstofplan 2012 rummer mulighed for.

Ifølge miljøvurderingslovens bilag 7, stk. 2, skal rimelige alternativer beskrives, hovedårsagerne til det trufne valg oplyses, og miljøpåvirkninger sammenlignes. Derudover skal relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus (reference-scenarie) beskrives, jf. miljøvurderingslovens bilag 7, stk. 3.

For at forstå konsekvenserne af gennemførelsen af Råstofplan 2025 betragtes alternativer til gennemførelse af planen. Til dette er der valgt tre alternativer til planen, som henholdsvis beskriver en situation, hvor man fortsætter den eksisterende Råstofplan 2012 uden ændringer, en anden situation, hvor man inddrager så mange råstofområder som muligt og et tredje, hvor man vedtager Forslag til Råstofplan 2025 uden ændringer:

- Videreførelse af den eksisterende Råstofplan 2012 (Referencescenarie)
- Råstofplanen baseres på gennemførsel af samtlige indsendte forslag til nye grave- og interesseområder (Alternativ 1)
- Forslag til Råstofplan 2025 vedtages uden ændringer - høringsvar fra partshøring og offentlig høring tages ikke i betragtning.

Konsekvenserne for miljøpåvirkninger ved hvert af disse forslag er beskrevet i det følgende:

Reference-scenarie

Reference-scenariet (tidligere omtalt som 0-alternativ) beskriver den nuværende miljøtilstand og fremskrivningen heraf, hvis Råstofplan 2025 ikke gennemføres. Hermed etableres en baseline for vurderingen af planen. I

reference-scenariet beskrives en situation, hvor Råstofplan 2012 videreføres uændret. Med en fremskrivning i planperioden kan det forventes, at følgende forhold vil blive påvirket:

- Aktive graveområder kan forventes at blive yderligere udgravet og/eller færdiggravet og efterbehandlet.
- Der kan påbegyndes indvinding i et antal eksisterende graveområder fra Råstofplan 2012. Da kvaliteten af råstofferne i de eksisterende graveområder flere steder ikke kan matche kravene til det forventede forbrug, vil indvindingen gradvis aftage i takt med, at råstofressourcen bliver opbrugt.
- Der udpeges ikke nye graveområder, og dermed påvirkes ny natur/områder/borgere ikke af råstofgravning.
- En endnu større del af Region Hovedstadens råstofforbrug må hentes i Region Sjælland, hvilket medfører større påvirkning af landskabet og borgerne i Region Sjælland samt øget transport og CO₂-udledning.
- Der vil ske en gradvis større belastning af vejnettet og tilsvarende større CO₂-udledning.
- Der udpeges ikke yderligere interesseområder i Region Hovedstaden, hvilket reducerer muligheden for langsigtet planlægning af råstofforsyningen.
- En større del af råstofferne må hentes på havet, hvilket med den nuværende lovgivning betyder øgede udgifter til anlægsarbejde.
- Omfanget af råstofressourcen i de udlagte graveområder kan ikke opfylde råstoflovens krav om, at regionen skal kunne være selvforsynende med råstoffer i en periode på mindst 12 år, jf. råstoflovens § 5a.
- Der foretages ikke en reduktion i det samlede areal af graveområder, herunder udtagelse af områder. Derved vil de planmæssige begrænsninger på disse arealer fastholdes, til ulempe for den kommunale planlægning og ejere/borgere.

Sammenlagt betyder referencescenariet, at regionen med de udlagte graveområder ikke kan opfylde råstoflovens krav om, at regionen skal kunne være selvforsynende med råstoffer i en 12-års periode. Referencescenariet forkastes derfor.

Alternativ 1

Dette alternativ forudsætter, at samtlige forslag til nye grave- og interesseområder medtages i planen, samtidig med at områderne i den gældende Råstofplan 2012 ikke ændres. Med en fremskrivning i planperioden kan det forventes, at følgende forhold vil blive påvirket:

- Der tages ikke tilstrækkelig miljøhensyn i forbindelse med udpegning af nye graveområder, hvilket kan føre til uoprettelige skader på natur og kulturhistoriske værdier samt skabe væsentlige gener for borgerne.
- Der vil være en større ressource udlagt i regionens graveområder, men disse ressourcers tilgængelighed vil i flere tilfælde være vanskelig pga. hensyn til andre forhold, som eksempelvis beskyttet natur, kulturværdier m.v..
- Måske vil en større del af Region Hovedstadens forbrug af råstoffer end i dag kunne hentes i råstofgrave i regionen. Regionen bliver dog stadig ikke selvforsynende med de grove kvaliteter.
- Råstoffer må stadig hentes bl.a. i Region Sjælland, hvilket påvirker landskabet og borgerne i Region Sjælland.
- Der foretages ikke en reduktion i det samlede areal af graveområder, herunder udtagelse af graveområder. Derved vil de planmæssige begrænsninger på disse arealer fastholdes, til ulempe for den kommunale planlægning og ejerne, og de gevinster, der vil kunne være i forhold til råstofindvindingens påvirkning af landskabet, bliver ikke realiseret.

Sammenlagt betyder Alternativ 1, at en større del af regionens råstoffer måske vil kunne hentes i råstofgrave i Region Hovedstaden, men regionen vil ikke blive selvforsynende med sand og grus. Alternativ 1 vil påføre regionen uoprettelige skader på miljøet, skabe mange gener for borgerne og kunne skabe uoprettelige skader på kulturhistoriske værdier. Alternativ 1 forkastes derfor.

Alternativ 2

Dette alternativ forudsætter, at Forslag til Råstofplan 2025 vedtages uden ændringer. I dette alternativ er en række af de foreslåede grave- eller interesseområder forkastet, da de miljømæssige påvirkninger er blevet vurderet så væsentlige, at hensynet til miljøet har vejet højere end vigtigheden af at få udgravet råstofressourcerne. Men i dette alternativ er der ikke taget hensyn til de høringssvar, som er indkommet under den offentlige høring og

partshøringen som har været udsendt i perioden 15 maj - 31 Juni. Med en fremskrivning i planperioden kan det forventes, at følgende forhold vil blive påvirket:

- Graveområdet F5 Lystrup syd forbliver uændret, hvilket betyder at der ikke tages tilstrækkeligt hensyn til naturværdier, kulturarv og bilag IV arter.
- Der i interesseområdet J6 Stærkende og graveområdet D12 Krogstrup ikke tages tilstrækkeligt hensyn til infrastrukturanlæg.
- Der i graveområderne D2 Sundbylille, D9 Grønlien, D10 Liller Rørbæk, L2 Ledeøje Vest og L3 Hove Møllevej ikke tages tilstrækkeligt hensyn til planlagte veje.
- Der i graveområdet J5 Hedeland og i interesseområdet J6 Stærkende ikke tages tilstrækkeligt hensyn til flysikkerheden i området.

Sammenlagt betyder Alternativ 2, at en marginalt større del af regionens råstoffer måske vil kunne hentes i råstofgrave i Region Hovedstaden, stadig uden at blive selvforsynende med de grovere materialer. Alternativ 1 vil påføre regionen skader på miljøet samt skabe u hensigtsmæssige konflikter med flysikkerheden for Roskilde Lufthavn, planlagte veje og Infrastrukturanlæg. Alternativ 1 forkastes derfor.

Det valgte forslag overfor de rimelige alternativer

Med henblik på at kunne træffe ovenstående valg på oplyst grundlag, har regionen indhentet bidrag og analyser fra eksterne og interne faglige kompetencer. Disse har bidraget til afdækning af en række miljøproblematikker. Det gælder:

- vurdering af påvirkning på biologisk mangfoldighed, flora og fauna, herunder beskyttede arter, Natura 2000-områder og beskyttede naturområder.
- vurdering af påvirkning på befolkning, herunder begrænsninger og gener og rekreative interesser.
- vurdering af påvirkning på jordbund, særligt jordforurening.
- vurdering af påvirkning på vand, herunder vandplanlægning, overfladevand og grundvand/drikkevand.
- vurdering af påvirkning på landskab, herunder landskabelig og geologiske værdier, fredninger og nationalparker.

Herudover har regionen gennemført en række høringer i processen for udarbejdelse af råstofplanen, f.eks. om afgrænsning af miljørapporten dels på det overordnede plan og dels for de enkelte forslag til nye grave- eller interesseområder. I forbindelse med høringerne har regionen modtaget en række høringssvar, der dels har indeholdt konkret viden om de forskellige områder, men hvor der også er blevet peget på miljøproblematikker, der har skullet undersøges yderligere. Nogle af disse forhold har krævet høring af de ansvarlige myndigheder, eller en nærmere analyse, foretaget af de eksterne og interne fagkompetencer. På den måde har de gennemførte høringer bidraget til yderligere oplysning af de relevante miljøparametre som grundlag for de beslutninger, der er blevet truffet.

I perioden 15 maj. til 31 juli har regionen hørt offentligheden og parter. Regionen har gennemgået samtlige høringssvar - hvordan disse høringssvar er taget i betragtning fremgår af afsnit 3. Som følge af bl.a. den offentlige høring samt regionens samlede afvejning efter råstoflovens § 3 har Region Hovedstaden foretaget ændringer i råstofplanen. Disse ændringer omfatter hovedsageligt ændringer i forudsætninger, mindre ændringer i retningslinjer og reduktionen af et enkelt graveområde - ændringerne fremgår af afsnit 4.

Der er i den samlede afvejning af de graveområder, som indgår i Råstofplan 2025, arbejdet videre med "Alternativ 1", således at de områder, der indgår i den endelige Råstofplan 2025, er vurderet til at have mindst mulig indvirkning på miljøet set i forhold til den ressource, som kan indvindes på arealet.

På baggrund af ovenstående vælger regionen vedtagelse af Råstofplan 2025.

Overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger

Råstofplan 2025 afstedkommer

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten indeholde et overvågningsprogram, som beskriver, hvordan Region Hovedstaden vil overvåge de væsentlige påvirkninger af råstofplanen på miljøet. Overvågning er således beskrevet i Miljørapporten for Forslag til Råstofplan 2025

Det endelige overvågningsprogram skal fremgå af den sammenfattende redegørelse.

I forbindelse med den endelige vedtagelse af Råstofplan 2025 er der ikke foretaget ændringer i det overvågningsprogram, som fremgår af Miljørapport for Forslag til Råstofplan 2025:

Overvågning

Udpegning af graveområder i råstofplanen vil ikke i sig selv medføre ændringer i miljøtilstanden. Der sker først en påvirkning af miljøet, når der er meddelt en råstofindvindingstilladelse, og ansøger påbegynder indvinding i et graveområde.

Region Hovedstaden foretager en umiddelbar vurdering af de konkrete miljøforhold i forbindelse med en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding, hvorefter ansøgningen sendes i samordning hos kommunen, andre myndigheder. Kommunen og eventuelt andre myndigheder vurderer ansøgningen i forhold til de myndighedsområder, de varetager, og tager i den forbindelse stilling til eventuelle andre tilladelser efter anden lovgivning.

Regionen skal forud for en eventuel tilladelse til råstofindvinding lave en screeningsafgørelse efter lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. I den forbindelse revurderes alle de miljøparametre, der fremgår af lovens bilag 6. Såfremt der ikke kan afvises væsentlig påvirkning af en eller flere miljøparametre vil der skulle udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der vil således i forbindelse med en eventuel tilladelse til råstofindvinding blive gennemført fornyet undersøgelse og vurdering af miljøtilstanden.

I regionens tilladelse til råstofindvinding opstilles vilkår for driften, og samtidig skal regionen godkende en grave- og efterbehandlingsplan for området.

Regionen fører tilsyn med alle råstofgrave. Regionen har en målsætning om at gennemføre mindst ét årligt tilsyn i alle aktive råstofgrave. Om nødvendigt foretager regionen opfølgende tilsyn for at følge op på, om eventuelle forhold konstateret i forbindelse med tilsyn, der vurderes at være i modstrid med loven, eller vilkår stillet i forbindelse med tilladelsen, bliver efterlevet. Hvis regionen konstaterer forhold, der håndhæves af andre myndigheder (typisk kommunerne), videreformidler regionen sine observationer til rette myndighed. Hvis regionen får henvendelser om forhold i råstofgrave, der kan være i strid med råstofloven eller vilkår stillet i forbindelse med tilladelsen, foretager regionen tilsyn i råstofgraven og om nødvendigt opfølgende tilsyn.

Med udgangspunkt i dette sker overvågningen af de væsentlige miljøpåvirkninger på det overordnede niveau af regionen og kommunerne i fællesskab.

Regionen overvåger løbende, hvor der indvindes råstoffer i regionen, og modtager årligt en indberetning fra entreprenørerne om de indvundne mængder, som kan sammenholdes med det forventede forbrug og de tilladte årlige indvindingsmængder. Regionen foretager regelmæssigt droneopmåling eller anden tilsvarende overvågning af alle graveområder, for bl.a. at kunne sikre, at der kun indvindes inden for de udpegede graveområder.

Ifølge råstofloven skal regionsrådet gennemgå råstofplanen hvert fjerde år for at vurdere, om der er behov for justeringer eller revision af planen. På den måde sikres en kontinuerlig politisk vurdering af miljøpåvirkningerne af råstofplanen.

Tilførsel af jord til råstofgrave er forbudt, men regionen kan i meget særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet mod tilførsel af jord i råstofgrave (efter jordforureningslovens § 52). Det er regionsrådet, som er tilsynsmyndighed for denne aktivitet efter jordforureningsloven, hvilket sikrer en kontinuerlig overvågning af områderne med dispensation til at modtage jord.

